

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Nicolaev Ghenadie,
Judecători – Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Guzun Ion și Moraru Petru,
a examinat recursul ordinar declarat de avocatul Podlesnov Alexandru în
numele succesorului părții vătămate Rîbnicov Valeriu împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2014, în cauza penală în
privința lui

Macaru Natalia Nicolae, născută la 25 aprilie 1985,
originară din satul Pitușca, r-ul Călăraș, domiciliată în mun.
Chișinău, str. Ginta Latină, 13/1 ap.88.

**Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:**

1. 30.05.2013 – 23.10.2013 (prima instanță).
2. 18.11.2013 – 13.03.2014 (instanța de apel).
3. 17.07.2014–30.09.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei sect. Ciocana, mun. Chișinău din 23 octombrie
2013, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Macaru
Natalia a fost condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 ani
închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen
de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal executarea pedepsei numite a fost suspendată
condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Macaru Natalia
la 24 ianuarie 2013, aproximativ la ora 12:56 minute, conducând automobilul de
model „LandRover”, cu n/î B 276 AX în curtea casei de locuit nr. 13/1 situată pe
str. Ginta Latină din mun. Chișinău, nu a asigurat securitatea circulației rutiere,
astfel ignorând cerințele art. 41 alin. (2), 46 lit. a), art. 94 alin. (2) din
Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede expres că conducătorul vehiculului
care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după
ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți
participanți la trafic, în cazul în care cîmpul vizual în spate este limitat,

conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului, precum conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazul în care se deplasează pe lîngă: copii, persoane de vîrstă înaintată și persoane cu semne evidente de invaliditate, ba mai mult ca atît, conducătorii de vehicule trebuie să se deplaseze astfel, încît să nu creeze obstacole sau pericol pietonilor, în caz de necesitate, ei sunt obligați să oprească. Ca urmare a nerespectării acestor reguli, Macaru Natalia a comis tamponarea pietonului de vîrstă înaintată Rîbnicova Maria, născută în a. 1936, cu partea dreaptă din spate a mijlocului de transport nominalizat.

În rezultatul tamponării, pietonul Rîbnicova Maria a fost internată cu diferite traume la spital, în secția de reanimare a Centrului Național Științifico-Practic Medicină de Urgență, iar la 10 februarie 2013, în urma traumelor primite, a decedat. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 291 din 28 aprilie 2013 decesul cet. Rîbnicova Maria a survenit în rezultatul angajării trunchiului cerebral, ca urmare edemului ascendent al măduvei spinării, ca rezultat al traumei asociate a capului, coloanei vertebrale și cutiei toracice, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu un corp contondent la lovirea de acesta, în comun prezintă pericol pentru viață și a fost calificat ca vătămare corporală gravă.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către avocatul Podlesnov Alexandru în numele succesorului părții vătămate Rîbnicov Valeriu, prin care a solicitat casarea acesteia ca ilegală și neîntemeiată, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă acțiunea civilă privind încasarea de la Macaru Natalia în beneficiul lui Rîbnicov Valerii a prejudiciului material și moral, invocînd că pedeapsa stabilită inculpatei este prea blîndă și instanța de fond neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, deoarece nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii imputate, că nu a fost reparat prejudiciul cauzat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2014 a fost admis apelul, casată parțial sentința Judecătorei sect. Ciocana, mun. Chișinău din 23 octombrie 2013 în partea soluționării acțiunii civile privind repararea prejudiciul moral.

A fost încasat de la inculpata Macaru Natalia în beneficiul succesorului părții vătămate Rîbnicov Valeriu prejudiciul moral în mărime de 20000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că conform materialelor dosarului, cu certitudine s-a constatat, că în rezultatul infracțiunii săvîrșite de inculpată, succesorului părții vătămate, Rîbnicov Valerii i-au fost cauzate suferințele psihice, pierderea mamei etc, însă necesită stabilirea unui quantum al prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, care se va încasa de la inculpată în folosul succesorului părții vătămate Rîbnicov Valeriu, care este în drept să se adreseze, în modul prevăzut de lege, pentru soluționarea chestiunii respective în procedura civilă.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatei, instanța de apel a statuat, că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75, 90 Cod penal,

astfel, categoria și măsura aplicată fiind în limitele prevăzute de lege, nefiind rațională executarea propriu-zise a pedepsei cu închisoare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Podlesnov Alexandru în numele succesorului părții vătămate Rîbnicov Valeriu, prin care solicită, în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, rejudecarea cauzei de către instanța de apel, invocând că:

- instanța de apel nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii imputate;
- nu a fost stabilită o pedeapsă care ar duce la corectarea și reeducarea inculpatei;
- au fost greșit aplicate prevederile art. 90 Cod penal;
- decizia contestată nu conține o argumentare a faptului de respingere a acțiunii civile;
- suma acceptată de instanța de judecată cu titlul de reparare a prejudiciului moral este derizorie, nu corespunde suferințelor psihice suportate de succesorul părții vătămate;
- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra încasării de la inculpată în beneficiul părții vătămate a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 lei.

6. Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul ordinar se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul ordinar la 08 mai 2014 împotriva deciziei instanței de apel din 13 martie 2014, pronunțată în ședința publică pe 10 aprilie 2014, în termen.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel inclusiv în cazul când: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

În cauza dată, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă, că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

La stabilirea pedepsei inculpatei instanța de apel a constatat că prima instanță, a ajuns corect la concluzia că Macaru Natalia poate fi reeducată și corectată fără a fi izolată de societate, totodată motivând că Macaru Natalia nu are antecedente penale, pentru prima dată a săvârșit o infracțiune din imprudență, se căiește sincer în cele comise, dorește să repare prejudiciul material cauzat, stabilind pedeapsa pentru infracțiunea comisă – 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei numite în limita unui termen de probă de 2 ani, în condițiile art. 90 Cod penal.

Instanța de apel examinând apelul declarat împotriva sentinței a verificat motivarea aplicării pedepsei inculpatei Macaru Natalia, efectuată de către prima instanță și a ajuns la concluzia, că pedeapsa stabilită de prima instanță în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, este echitabilă.

Colegiul penal lărgit găsește această motivare a aplicării art. 90 Cod penal în contradicție cu practica judiciară, ceea ce nu poate fi acceptată, deoarece conform prevederilor art. 16 Cod penal (clasificarea infracțiunilor) infracțiunea comisă de Macaru Natalia încadrată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave, avînd ca consecință decesul unei persoane, nefiind restituită dauna materială, avînd în vedere poziția succesorului părții vătămate care a solicitat închisoare reală inculpatei.

Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că în prezenta cauză nu au fost stabilite careva circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică pentru eliberarea de pedeapsa aplicată, iar restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea lui Macaru Natalia este posibilă numai în condiții de izolare a ei de societate, avîndu-se în vedere gravitatea infracțiunii comise și scopul pedepsei penale de a preveni săvîrșirea de noi infracțiuni, atît din partea inculpatului, cît și a altor persoane.

În concluzie se impune soluția de a casa hotărîrile judecătorești atacate în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, rejudecarea cauzei cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În recursul declarat, recurentul invocă și faptul respingerii acțiunii civile. Conform prevederilor art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești. Verificînd materialele dosarului, Colegiul penal lărgit nu a depistat o astfel de cerere în scris în materialele cauzei, ajungînd astfel la concluzia că, instanța de apel greșit a admis acțiunea civilă care nu există în forma convenită în partea încasării prejudiciului moral. Astfel, acțiunea civilă urmează a fi depusă și soluționată în procedura civilă, din care motive urmează a fi

casată decizia instanței de apel și în partea laturii civile, ca fiind examinată cu încălcarea procedurii de examinare a acțiunii civile în procesul penal, ce nu poate fi acceptat.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Podlesnov Alexandru în numele succesoriului părții vătămate Rîbnicov Valeriu, casează în partea laturii civile decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2014 și în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2014 și sentința Judecătorei sect. Ciocana, mun. Chișinău din 23 octombrie 2013 în privința lui *Macaru Natalia Nicolae*, rejudecă cauza pronunțând următoarea hotărîre.

Macaru Natalia Nicolae se consideră condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Termenul de executare a pedepsei se va calcula din ziua reținerii inculpatei Macaru Natalia Nicolae.

În rest se mențin prevederile hotărîrilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **21 octombrie 2014**.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecători

Timofti Vladimir

Moraru Petru

Toma Nadejda

Guzun Ion